

УДК 37.016:004

Андрій Єрмак, здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти,
Дар'я Просяна, викладач кафедри комп'ютерних наук,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З ІНФОРМАТИКИ

Анотація. У тезах розглянуто використання онлайн-сервісів для тестового контролю знань з інформатики. Визначено сутність онлайн-сервісів і доцільність їх застосування. Проаналізовано можливості Classtime, Microsoft Forms і Google Forms для створення тестів різних типів та їх використання під час вивчення баз даних, зокрема для оцінювання знань і практичних навичок учнів.

Ключові слова: тестовий контроль, цифрові сервіси, Classtime, Microsoft Forms, Google Forms,

Abstract. The paper examine the use of online services for test-based assessment of students' knowledge in computer science. The concept of online services and the feasibility of their application in the educational process are defined. The capabilities of Classtime, Microsoft Forms, and Google Forms for creating various types of tests are analyzed, as well as their use in studying databases, particularly for assessing both theoretical knowledge and practical skills of students.

Keywords: test-based assessment, digital services, Classtime, Microsoft Forms, Google Forms.

Актуальність. У сучасних умовах цифровізації освіти особливої значущості набуває використання інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі. Зокрема, онлайн-сервіси відкривають нові можливості для організації ефективного та об'єктивного контролю знань учнів. Традиційні форми оцінювання поступово доповнюються або замінюються інтерактивними цифровими інструментами, що забезпечують оперативний зворотний зв'язок, автоматизацію перевірки результатів та підвищення мотивації учнів. У цьому контексті актуальним є дослідження можливостей використання онлайн-сервісів у процесі навчання інформатики, зокрема для організації тестового контролю знань.

Мета статті полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та аналізі дидактичного потенціалу сучасних онлайн-сервісів як ефективного інструменту оптимізації контролю навчальних досягнень учнів з інформатики, зокрема через конструювання варіативних форматів тестування для комплексної діагностики їхніх теоретичних знань і практичних компетентностей під час вивчення розділу «Бази даних».

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретико-практичні засади використання цифрових сервісів в освітньому процесі активно досліджуються в сучасній педагогічній науці. Вагомий внесок у вивчення засобів контролю навчальних досягнень учнів з інформатики в умовах цифровізації зробили Т. В. Бондаренко [2] та В. К. Богаченко [3]. Специфіку, переваги та недоліки використання конкретних платформ для онлайн-оцінювання (зокрема Classtime) розкрито в працях Л. В. Резнікової та В. М. Александрової [1]. Проте питання інтеграції комплексу різних онлайн-сервісів під час вивчення розділу «Бази даних» потребує додаткового висвітлення.

Основний матеріал. Для забезпечення якісної та об'єктивної перевірки знань учнів у сучасних умовах активно використовуються онлайн-сервіси. Онлайн-сервіс – це вебплатформа, що функціонує через мережу Інтернет і надає користувачам можливість виконувати певні завдання без необхідності встановлення додаткового програмного забезпечення на пристрій.

До популярних цифрових сервісів, які доцільно використовувати для контролю знань, належать Classtime, Microsoft Forms та Google Forms. Кожен із них має власний функціонал і може бути ефективно застосований для створення інтерактивних завдань, тестів і навчальних матеріалів.

Далі розглянемо їхні можливості та особливості використання у процесі навчання інформатики.

Для реалізації тестового контролю знань із використанням зазначених онлайн-сервісів було обрано розділ «Бази даних» зі шкільного курсу інформатики.

Classtime – це сучасна онлайн-платформа, розроблена спеціально для вчителів, яка поєднує в собі інтерактивність, ефективність та зручність використання [1]. Платформа дає змогу створювати тестові завдання різних типів, зокрема: завдання з кількома правильними відповідями, «Правда/Неправда», із короткою та довгою відповіддю (есе/твір), на встановлення порядку й відповідності, із вибіркою тексту, обранням області, а також із заповненням пропусків. Сервіс має інтуїтивно зрозумілий і зручний інтерфейс. Під час створення тестових завдань учитель може додавати зображення (завантажувати файли або використовувати URL-посилання), відео- та аудіоматеріали.

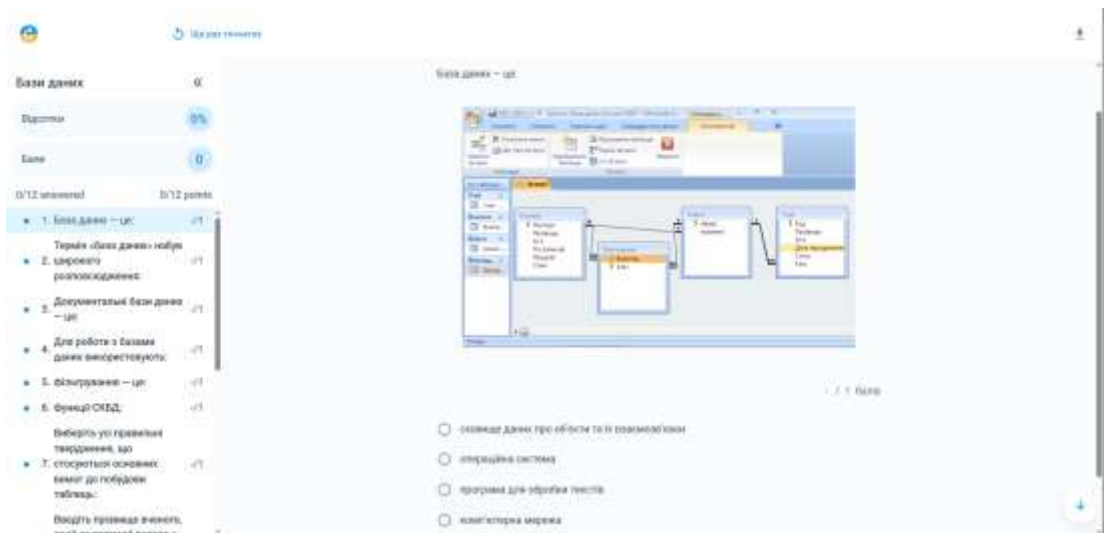

Рис. 1. Візуалізація інструментарію для організації тестування в системі Classtime

Microsoft Forms – сервіс для створення тестів і опитувань з інтеграцією в навчальні платформи та наданням аналітики результатів [2]. Платформа дає змогу створювати тестові запитання різних типів. Передбачено можливість налаштування графічного оформлення форми. Учитель може встановлювати обмеження часу (хронометраж) на проходження тесту. Доступ до тестування можна організувати за допомогою автоматично згенерованого QR-коду, що дає змогу проходити його в реальному часі з відображенням відсоткового розподілу обраних учнями варіантів відповідей.

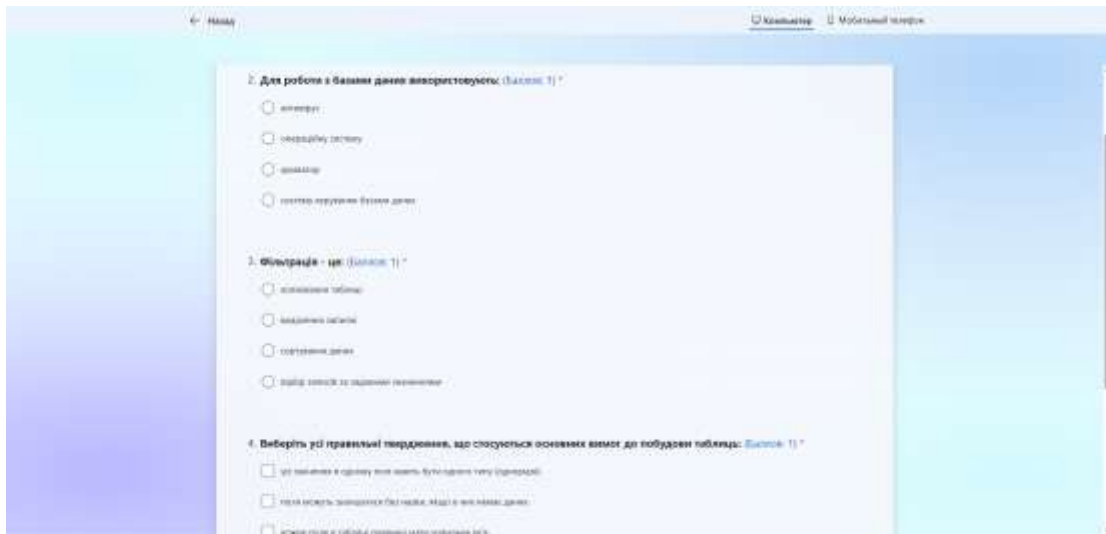

Рис. 2. Функціональні можливості налаштування параметрів тесту в Microsoft Forms

Google Forms – це онлайн-інструмент, що дозволяє створювати опитувальники для збору даних і проведення онлайн-тестування [3]. Сервіс є безкоштовним і надає широкі можливості для вчителя, зокрема створення тестових завдань різних типів на основі готових шаблонів. На відміну від інших сервісів, Google Forms дає змогу додавати відповіді у вигляді завантажених файлів із заданими кількістю, розміром і типом. Це розширює можливості оцінювання, оскільки учні можуть надсилати результати виконаних практичних завдань у вигляді окремих файлів. Зокрема, підтримується завантаження файлів із розширенням .accdb, що дозволяє використовувати результати роботи учнів у програмі MS Access як форму відповіді. Такий підхід сприяє більш об'єктивному оцінюванню практичних навичок учнів і забезпечує інтеграцію тестового контролю з виконанням реальних навчальних завдань.

Попри значні переваги в автоматизації оцінювання, кожен із проаналізованих сервісів має специфічні обмеження, які вчителю слід враховувати під час планування освітнього процесу. Зокрема, Classtime та Microsoft Forms пропонують потужний функціонал для інтерактивного контролю, проте вимагають стабільного

доступу до мережі Інтернет для коректного відображення аналітики в реальному часі. У свою чергу, Google Forms, попри гнучкість у прийомі файлових відповідей, потребує додаткових налаштувань для забезпечення академічної доброчесності при виконанні складних практичних завдань. Також важливо зауважити, що жоден із сервісів не здатен повністю замінити педагогічне спостереження, а їх використання має носити комплексний характер, поєднуючись із традиційними методами контролю для досягнення максимальної об'єктивності оцінювання.

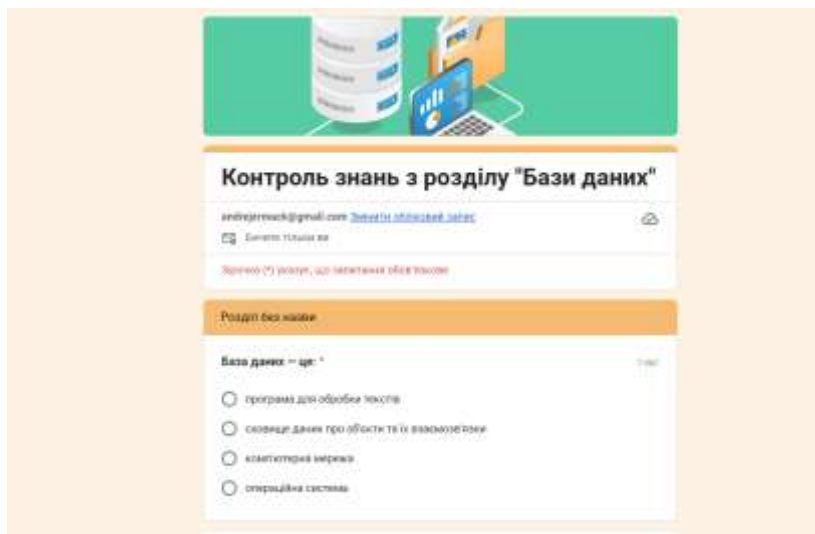

Рис. 3. Використання Google Forms для оцінювання рівня знань здобувачів освіти

Висновок. Здійснене дослідження підтверджує, що імплементація сучасних онлайн-сервісів (Classtime, Microsoft Forms, Google Forms) у практику викладання інформатики суттєво оптимізує процес контролю навчальних досягнень учнів. Завдяки диференційованому функціоналу розглянутих платформ забезпечується можливість конструювання варіативних форматів тестування, спрямованих на комплексну діагностику як теоретичної бази, так і практичних компетентностей здобувачів освіти. Доведено, що використання зазначених цифрових інструментів під час опанування розділу «Бази даних» інтенсифікує навчальну взаємодію, гарантує миттєвий зворотний зв'язок та генерує розгорнуту аналітику результатів. Відтак, системна інтеграція хмарних тестових оболонок в освітній процес є

дидактично доцільною та повністю корелює з імперативами цифрової трансформації сучасної школи.

Список використаних джерел

1. Рєзнікова Л. В., Александрова В. М. Порівняльний аналіз платформ для онлайн-оцінювання: переваги та недоліки Classtime. *Розвиток науки та освіти в умовах глобалізації*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 2 серп. 2024 р). Чернігів: Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2024. С. 26–29.
2. Бондаренко Т. В. Сучасні засоби оцінювання навчальних досягнень з інформатики в умовах цифровізації освіти. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 20. С. 8. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16576812>
3. Богаченко В. К. Сучасні онлайн-ресурси як засоби контролю навчальної успішності учнів з інформатики. *Академічні візії*. 2024. № 30. С. 6. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10939600>